

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Lliurament de la medalla de la
Universitat de València a Francisco
Secadas Marcos

Discurs del Sr. Francisco Tomás Vert

València, 5 de juliol de 2002

ACTE DE LLIURAMENT DE LA MEDALLA DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA AL PROF. FRANCISCO SECADAS MARCOS

Il·lm. Sr. Director General d'Ensenyaments Universitaris,
Il·lma. Sra. Secretària General,
Professora Dra. Ester Barberá Heredia,
Benvolgut Professor Francisco Secadas Marcos,
Excel·lentíssimes i Il·lustríssimes autoritats,
Membres de la comunitat universitària,
Senyores i senyors,

La medalla de la Universitat de València és una distinció que s'atorga a persones o institucions la trajectòria científica, cultural o social de les quals ha representat una aportació assenyalada al progrés de la nostra societat. En prou casos, les persones guardonades han dut a terme la seua acció o el seu magisteri en el món universitari, i més concretament a la nostra Universitat.

En aquests casos, el reconeixement d'uns mèrits indiscutibles en la persona guardonada va acompanyat de la gratitud que la nostra institució deu a la seua tasca.

Per això és un honor per a nosaltres, un honor especial, lliurar la Medalla de la Universitat de València al Dr. Francisco Secadas Marcos, en qui conflueixen una dilatada vida científica en els camps de la psicologia i de les ciències de l'educació, al costat d'una tasca especialment intensa a la nostra Universitat que ha conduït a fruits rellevants i permanents per a la nostra institució, dels quals per la seua importància he de destacar el seu lideratge en la gestació i l'organització deis estudis de Psicologia.

La professora Ester Barberá en la seua sentida "laudatio" ha fet una exposició de quines han estat les aportacions més importants del professor Secadas, tant en el camp científic de la psicologia i les ciències de l'educació com en l'impuls a l'ensenyament i l'aprenentatge de la Psicologia a la nostra Universitat.

De totes elles voldria destacar com les més significatives:

- La seua contribució al desenvolupament de la ciència de la psicologia.
- Les seues investigacions empíriques en les quals en tot moment confronta les seues hipòtesis sobre els temes que investiga.
- Els seus nombrosos i importants treballs de reflexió teòrica rigorosa en els camps esmentats més amunt.
- La creativitat demostrada en l'àrea psicomètrica a través de l'elaboració de procediments originals i nous com ara l'anàlisi dimensional.
- L'enorme tasca duta a terme en el vessant aplicat com a autor de diverses escales de desenvolupament.

I, especialment, el seu insubstituïble paper, de primer en l'organització i després en la implantació dels estudis de Psicologia a la Universitat de València. Efectivament, de primer com a director del Departament de Psicologia i posteriorment al capdamunt del Departament de Psicologia Experimental, va contribuir decisivament a promoure la docència reglada (i posteriorment dotada) d'uns estudis als quals, a poca poc, amb el seu esforç i el d'altres es va reconeixent el caràcter experimental que sens dubte tenen. El professor Secadas va ser present en tot el procés que va portar al reconeixement de la titulació i la posterior creació de la Facultat de Psicologia.

Aquestes i moltes altres de les aportacions del professor Secadas s'han sustentat en una personalitat en què destaca una profunda humanitat, en la qual la professora Ester Barberá ha remarcat com a qualitats més significatives la tolerància, la fidelitat i l'entusiasme. La seua major inquietud és que la psicologia estiga al servei del desenvolupament humà, de la igualtat d'oportunitats; que la intel·ligència prevalga sobre qualsevol privilegi o condició social jeràrquica externa a la mateixa condició de l'home i al seu esforç per aconseguir nivells més complexos d'habilitat que, indirectament, facen que aquesta societat avance cap a estructures més desenvolupades i abandone radicalment posicions regressives, estereotips i comportaments típics de fases inicials de la intel·ligència.

Els qui el coneixen bé destaquen el seu tarannà crític, encara que amistós i positiu, en la direcció de la investigació i l'activitat docent, la seua aposta decidida per la professionalització i la definició de rols forts i nítids. Aspectes d'una personalitat que li han permès la creació d'una autèntica escola de Psicologia Experimental, a la qual amb el seu magisteri i la seua obra va anar incorporant un creixent nombre de persones, que s'han convertit avui en testimonis del seu treball a través de la seua tasca en universitats de tota la geografia espanyola i, òbviament, a la nostra pròpia Universitat. A través de la seua obra i la dels seus deixebles es perfilen nuclis d'interès com l'Orientació Vocacional, la Psicologia de l'Educació i la Instrucció, la Psicologia del Desenvolupament, la Psicologia Diferencial i la Metodologia.

El professor Secadas forma part d'aquest reduït grup de protagonistes que en el seu moment van contribuir a eradicar una política científica basada en l'intervencionisme, la intolerància i el revengisme, i a instaurar-ne una altra de recolzada en la llibertat de pensament i d'acció i en el rigor i el treball sistemàtic.

Amb tot això, el professor Francisco Secadas ens ha donat un exemple del que suposa el magisteri universitari, un exemple de manteniment d'un equilibri exquisit entre la investigació i l'ensenyament a la Universitat, d'avançar en el coneixement però també procurar que aquest avanç siga transmès i puga ser posat en pràctica. La seua escola així ho demostra. És aquest esperit el que la Universitat necessita mantenir i desenvolupar en els actuals moments de crisi que viu la nostra institució, en els quals correm el risc de caure en un excessiu utilitarisme de la docència i la investigació a la Universitat.

La indiscutible tasca científica del professor Secadas ha estat àmpliament difosa en les seues més de 200 publicacions i més de 50 llibres, i en l'adaptació i la publicació de múltiples escales i proves psicològiques de singular èxit. La seua presència en

múltiples fòrums i societats internacionals no és sinó conseqüència de la gran rellevància de la seua aportació.

Les qualitats humanes que destacava la professora Ester Barberá en la seua "laudatio", que van convertir l'investigador del Consell Superior d'Investigacions Científiques en catedràtic de la nostra Universitat i en mestre de mestres, segueixen animant l'esperit del nostre guardonat; Francisco Secadas continua investigant, publicant, impartint conferències i seminaris. La seua ment desperta i tenaç ens ha introduït, els últims anys, en novetats temàtiques que semblaven una miqueta gastades en el món de la psicologia i de l'educació com és ara l'escriptura, la lectura, el càlcul, la nova versió dels errors o també la superdotació, per esmentar-ne algunes. En aquests temes, la seua aportació també ha seguit els mateixos patrons que en els temes anteriors: revisar, investigar, contrastar i observar empíricament les conductes, analitzar-les, veure el seu progrés i la seua seqüència en el desenvolupament i intentar avançar en el coneixement. El resultat segueix els principis que han guiat tota la seua trajectòria investigadora i vital, és a dir, que a partir de metodologies didàctiques que respecten les seqüències evolutives, cap xiquet o xiqueta es quede sense la possibilitat de desenvolupar al màxim les seues habilitats i la seua intel·ligència. Potser aquests resultats haurien d'influir en el disseny de polítiques educatives fonamentades de les quals té tanta necessitat el nostre país.

En concedir-li la seua Medalla, la Universitat de València reconeix els importants avanços realitzats pel professor Francisco Secadas en el camp de la psicologia experimental, i s'honora perquè una gran part d'aquest treball s'ha dut a terme a la nostra Universitat. Reconeix també que directament, i a través dels deixebles i grups d'investigació que ha generat, ha aconseguit que els estudis de Psicologia a la Universitat de València hagen experimentat un impuls extraordinari des dels primers moments de la seua permanència a la nostra Universitat.

D'aquesta manera és per a mi una gran satisfacció, com a rector de la Universitat de València, en atorgar-li la medalla fer públic reconeixement dels mèrits del científic, però sobretot del mestre Francisco Secadas Marcos, que amb el seu esforç i la seua dedicació ha contribuït i contribueix al progrés de la ciència i a l'enfortiment de la nostra Universitat.

Moltes gràcies, professor Francisco Secadas Marcos.

He dit.